

LİTVANYA

**DEMİR ÇELİK ÜRÜNLERİ
PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU**

Tarih: 22/04/2026

Raporu Hazırlayan: Vilnius Ticaret Müşavirliği

İçindekiler

1. Litvanya’da Demir Çelik Sektörü	3
1.1. Sektörel Tüketim Verileri	3
1.2. Sektörel Üretim Verileri.....	3
1.3. Litvanya’daki Demir-Çelik Üreticileri.....	4
2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti	5
2.1. Litvanya’nın Demir-Çelik Ürünleri İthalatı - 72’nci fasıl (1.000 \$)*	5
2.2. Litvanya’nın Demir-Çelik Ürünleri İthalatı - 73’üncü fasıl (1.000 \$)*	6
2.3. Litvanya’nın Demir-Çelik Ürünleri İhracatı – 72’nci fasıl (1.000 \$)*	7
2.4. Litvanya’nın Demir-Çelik Ürünleri İhracatı – 73’nci fasıl (1.000 \$)*	7
3. Sektörde Ülkemizden İhracat	8
3.1. Sektörde Ülkemizin Litvanya’ya İhracatı – 72 ve 73’üncü fasıllar (1.000 \$)*	8
3.2. Sektörde Ülkemizin Dünya’ya İhracatı – 72 ve 73’üncü fasıllar.....	9
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş	10
4.1. Sektör İçin Hedef Şehirler.....	10
4.2. Dağıtım Kanalları.....	11
4.3. Dijital Satış ve Doğrudan Tüketici Kanalları.....	11
4.4. İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri.....	11
4.5. Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar	12
4.6. Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler; Standartlar, Etiketleme ve Ambalajlama.....	12
4.7. Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri.....	14
4.8. Varsa Sektörde İhale Yayınlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler	15
4.9. Litvanya’nın, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	15
4.10. Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler	16
4.11. Lojistik.....	17
4.12. Tanıtım ve Pazarlama.....	17
5. Özel Günler, Bayramlar	18
6. En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları	19
7. Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler	19
8. Sektörde Vergiler, Geri Ödeme ve Devlet Destekleri	20
9. Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller	20
10. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar	21
11. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler	21
12. Demir-Çelik Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler	22
13. Genel Değerlendirme	22
14. Yararlı Adresler ve Kaynakça	23

1. Litvanya’da Demir Çelik Sektörü

Litvanya demir-çelik sektörü, birincil üretim (yüksek fırın veya elektrik ark fırını ile ham çelik üretimi) yapılmayan, ancak ithal edilen demir-çelik mamullerinin işlenmesi, ticareti ve katma değerli ürünlere dönüştürülmesi üzerine kurulu bir yapıya sahiptir. Ulusal Envanter Raporuna (2025) göre ülkede çelik, sinter, kok, ferro-alaşım, alüminyum, magnezyum, kurşun ve çinko üretimi bulunmamaktadır.

1.1. Sektörel Tüketim Verileri

Litvanya İstatistik Kurumunun 2024 yılı (rapor tarihi itibarıyla en güncel) verilerine göre demir ve çelik ürünlerinin satışları, ağırlıklı olarak inşaat sektörü ile endüstriyel kullanım odaklı uzun ürünler ve bağlantı elemanları üzerine yoğunlaşmıştır. En yüksek satış hacmine sahip kalem, sıcak haddelenmiş beton donatı çubukları olup yaklaşık 57,3 milyon kg miktarla toplam satış değerinin önemli bir bölümünü (32,9 milyon EUR) oluşturmuştur. Bunu, beton donatısı için kullanılan nervürlü tel çubuklar (yaklaşık 10,6 milyon kg, 7,4 milyon EUR) ve sıcak haddelenmiş yassı olmayan çelik çubuklar (2,1 milyon kg, 2,3 milyon EUR) izlemektedir. Kaynaklı ve soğuk şekillendirilmiş çelik profiller ile sıcak daldırma yöntemiyle kaplanmış yassı ürünler de (sırasıyla yaklaşık 0,6 milyon kg ve 1,2 milyon kg) sektörün hacim açısından belirgin çıktıları arasında yer almaktadır.

Satış değerleri açısından en dikkat çekici kategori, demir veya çelikten mamul çeşitli eşyalar olup 211 milyon EUR civarında bir değere ulaşmıştır. Bunu, çivi, perçin, zımba, raptiye ve benzeri bağlantı elemanları (yaklaşık 81,4 milyon EUR) takip etmektedir. Temel metalden üretilen kapak, tapa ve kapakçıklar da (yaklaşık 58 milyon EUR) yüksek katma değerli nihai ürün grubu olarak öne çıkmaktadır. Bu kalemler, Litvanya’nın demir-çelik sektöründe sadece ara mal değil, aynı zamanda tamamlanmış endüstriyel ve ambalaj ürünleri üretiminde de kayda değer bir performans sergilediğini göstermektedir.

Paslanmaz çelik ve alaşımlı çelik ürünlerinde satışlar daha sınırlı hacimde gerçekleşmiştir. Örneğin, sıcak haddelenmiş paslanmaz çelik yuvarlak çubuklar yaklaşık 196 bin kg (0,58 milyon EUR), soğuk haddelenmiş paslanmaz çelik levha ve geniş şeritler ise 3 bin kg düzeyinde (9,5 bin EUR) satılmıştır. Bu veriler, Litvanya’nın demir-çelik üretim ve satışlarının büyük ölçüde standart karbon çeliği bazlı inşaat malzemelerine odaklandığını, yüksek alaşımlı ve paslanmaz ürünlerde ise daha niş bir konumda bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Genel olarak 2024 satış istatistikleri, Litvanya demir-çelik sektörünün inşaat demiri, kaynaklı boru ve profil, kaplamalı yassı ürünler ile bağlantı elemanları gibi temel ara ve nihai mallar etrafında şekillendiğini doğrulamaktadır. Hem hacim hem de değer bakımından inşaat ve altyapı taleplerine güçlü bir yanıt veren sektör, aynı zamanda katma değerli bağlantı ve kapatma elemanları ile ekonomik çeşitliliğini artırmaktadır. Bu yapı, ülkenin iç piyasa ihtiyaçlarının yanı sıra bölgesel ihracat potansiyelini de yansıtan dengeli bir profil çizmektedir.

1.2. Sektörel Üretim Verileri

Litvanya İstatistik Ajansı'nın 2024 yılı verilerine göre, metal ürünleri imalat sektörünün ana üretim kalemlerini yapısal ve inşaat malzemeleri oluşturmaktadır. Bu kapsamda demir veya alaşımsız çelikten tel üretimi 13.952 bin ton, inşaat sektörünün temel girdilerinden takviye bileşenleri (betonarme çubukları) 2.874 bin ton ve çivi üretimi 66.768 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Yapı elemanları kategorisinde ise demirden üretilen pencere, kapı, çerçeve ve eşiklerin toplamı 77.432 bin adet seviyesine ulaşırken, alüminyum malzemedeki üretilenlerin toplamı 96.916 bin adet olarak kaydedilmiştir. Bu veriler, sektörün özellikle inşaat ve altyapı projelerine yönelik nihai ürün tedarikinde aktif rol oynadığını göstermektedir.

Sektörün yapısal malzemelerin dışındaki önemli üretim kalemleri arasında ısıtma kazanları 6.833 bin adet, asma kilit ve kilitler 64.995 bin adet seviyesinde yer almaktadır. Metal konteyner üretimi 330 ton, döküm demir üretimi ise sınırlı seviyede 851 ton olarak gerçekleşmiştir. Döküm demir üretiminin düşük seviyelerde kalması, Litvanya'da birincil demir-çelik üretiminin bulunmayışı ve sektörün esas olarak ithal edilen ham maddelerin işlenmesi üzerine kurulu olduğu gerçeğini teyit etmektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, 2024 yılı üretim verileri, Litvanya metal işleme sektörünün inşaat, mobilya, makine imalatı ve ısıtma-soğutma sistemleri gibi çeşitli sektörlere yönelik katma değerli nihai ürün üretiminde uzmanlaştığını ortaya koymaktadır.

1.3.Litvanya'daki Demir-Çelik Üreticileri

Litvanya demir-çelik işleme sektörü, entegre ham çelik üretiminden ziyade metal fabrikasyonu, lazer kesim, büküm, kaynak, kaplama ve yapı çelikleri imalatı gibi ikincil faaliyetlere odaklanmıştır. Ülkedeki üretim kapasitesi, inşaat, makine, tarım ekipmanları ve endüstriyel altyapı taleplerine yönelik ara ve nihai ürünler etrafında şekillenmekte olup, sektör oldukça parçalı bir yapı sergilemektedir. Büyük ölçekli entegre tesislerin bulunmaması nedeniyle önde gelen firmalar, yüksek katma değerli işleme hizmetleri ve özelleştirilmiş üretim kapasiteleriyle rekabet avantajı sağlamaktadır. 2024-2026 dönemi verilerine göre, sektördeki lider oyuncular genellikle gelir, istihdam ve teknolojik altyapı bakımından öne çıkmaktadır.

Aşağıda, Litvanya'da demir-çelik ve metal işleme alanında faaliyet gösteren başlıca firmalar sıralanmaktadır.

1. **Serfas:** Litvanya'nın en yüksek gelirli metal/çelik işleme firmalarından biri; çelik yapı imalatı ve kapsamlı metal işleme hizmetlerinde lider konumdadır.
2. **Rol Lithuania:** Büyük ölçekli metal fabrikasyonu ve çelik ürünleri üretimi yapan önemli bir oyuncudur.
3. **Karbonas:** Ülkenin en büyük metal işleme firmalarından; tek çatı altında lazer kesimden boyamaya kadar geniş hizmet yelpazesi sunmakta, Hardox sert aşınma çeliği işleme merkezi olarak sertifikalıdır.
4. **Plieno Fortas:** Baltıklar'ın en gelişmiş çelik işleme şirketlerinden biri; 1994'ten beri subcontracting üretimde uzmanlaşmış, orman ve tarım makineleri, inşaat ve endüstriyel ekipmanlar için özel çelik detayları üretmektedir.
5. **Hennordic:** Sac metal fabrikasyonu ve endüstriyel otomasyon alanında güçlü; kesim, şekillendirme, kaynak ve montaj hizmetleriyle tanınmaktadır.
6. **Nord Steel:** Ağır sanayi projelerine yönelik çelik fabrikasyonu ve ileri teknoloji işleme; Kaunas'taki atölyesiyle yüksek kapasiteli üretim sunmaktadır.
7. **Lankmeta:** Soğuk büküm metal profiller (L, U, C, Z, Sigma vb.), havalandırma cephe konstrüksiyonları ve galvaniz/paslanmaz çelik ürünleri imalatında Baltıklar'da önde gelen firmalardandır.
8. **Kaunas Metal:** Kaunas merkezli, metal işleme ve çelik ürünleri üretiminde aktif ve hacimli bir oyuncudur.
9. **Litnaglis:** Çelik ve metal sektöründe önemli üretim hacmine sahip firmalardan biridir.
10. **Anvalda:** Çelik yapılar, merdiven, rampa, korkuluk ve korkuluk imalatında uzmanlaşmıştır.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1. Litvanya'nın Demir-Çelik Ürünleri İthalatı - 72'nci fasıl (1.000 \$)*

	Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	721420	Beton çelik çubukları (çentikli/yivli).	145.355	194.848	118.682	146.856	159.496
2	720449	Diğer döküntü ve hurdalar (yeniden ergitme külçeleri hariç).	154.117	105.195	101.594	110.324	98.004
3	722830	Sadece sıcak haddelenmiş/çekilmiş alaşımlı çelik çubuklar.	96.480	76.883	32.610	15.057	71.038
4	721070	Boyanmış, verniklenmiş veya plastik kaplı yassı ürünler.	70.986	78.506	59.986	60.094	61.145
5	721391	Enine kesiti daire şeklinde, çapı 14 mm'den az filmaşın.	72.713	85.051	56.018	73.093	49.594
6	721691	Soğuk şekil verilmiş veya işlenmiş profil ürünleri.	56.231	52.056	43.228	41.925	47.062
7	720851	Kalınlığı 10 mm'yi geçen yassı haddelenmiş ürünler.	43.909	77.655	33.821	53.801	46.008
8	721049	Başka bir usulle çinko kaplanmış yassı ürünler.	57.669	46.654	31.523	29.914	38.477
9	720852	Kalınlığı 4,75 mm - 10 mm arası yassı haddelenmiş ürünler.	37.779	44.915	28.526	32.595	37.661
10	721310	Haddeleme işlemi sırasında çentikli, yivli filmaşın	16.763	25.472	16.042	14.978	28.659
	TOPLAM		752.002	787.235	522.030	578.637	637.144

2.2. Litvanya'nın Demir-Çelik Ürünleri İthalatı - 73'üncü fasıl (1.000 \$)*

	Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	730890	Demir veya çelikten diğer inşaat aksamı; inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten saclar	123.263	162.938	172.292	157.022	160.644
2	732690	Demir veya çelikten diğer eşya.	108.245	103.823	103.560	106.623	130.219
3	730820	Demir veya çelikten kuleler ve pylonlar.	42.576	26.893	23.051	93.590	108.781
4	730661	Demir veya alaşımsız çelikten, kaynaklı, kesiti kare veya dikdörtgen şeklinde olan diğer borular, tüpler ve içi boş profiller	117.433	118.057	72.383	75.599	76.181
5	730630	Demir veya alaşımsız çelikten, kesiti daire şeklinde olan diğer dikişli (kaynaklı) ince ve kalın borular.	76.937	68.533	54.786	58.327	53.850
6	731815	Demir veya çelikten diğer vidalar ve civatalar (somunlu veya rondelalı olsun olmasın).	32.224	34.556	32.482	33.862	34.770
7	730840	Demir veya çelikten iskele kurmaya, beton kalıplamaya, destek vurmaya veya maden direkleri yapmaya mahsus benzeri malzeme.	29.194	24.984	13.456	18.682	28.194
8	730830	Demir veya çelikten kapılar, pencereler ve bunların çerçeveleri ile kapı eşikleri.	34.919	29.653	16.491	17.694	21.985
9	731812	Demir veya çelikten ağaç vidaları (diş açılmış, koç vidaları hariç).	18.923	19.598	15.797	15.862	19.662
10	730110	Demir veya çelikten palplanşlar (delinmiş veya birleştirilmiş parçalardan yapılmış olsun olmasın).	8.785	10.040	7.973	10.284	18.826
	TOPLAM		592.499	599.075	512.271	587.545	653.112

2.3. Litvanya'nın Demir-Çelik Ürünleri İhracatı – 72'nci fasıl (1.000 \$)*

	Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	720449	Demir veya çelikten diğer hurda ve döküntüler	524.409	395.631	312.435	320.882	277.809
2	721420	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar	139.064	149.210	73.555	83.914	95.978
3	720429	Paslanmaz olmayan diğer alaşımlı çelikten hurda ve döküntüler.	2.352	3.550	19.290	32.558	37.021
4	720421	Paslanmaz çelikten hurda ve döküntüler.	62.911	34.654	40.717	45.402	31.714
5	721499	Demir veya alaşımsız çelikten diğer çubuklar	25.870	25.674	8.231	7.971	18.345
6	722830	Diğer alaşımlı çelikten diğer çubuklar	40.814	37.559	3.830	2.253	14.891
7	720851	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri	18.116	30.742	10.317	14.182	14.684
8	721710	Demir veya alaşımsız çelikten tel	42.241	27.406	6.908	6.548	10.262
9	721633	Demir veya alaşımsız çelikten H kesitli profiller	12.229	7.591	10.283	12.596	8.271
10	721310	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın	3.972	9.780	3.564	2.649	7.571
	TOPLAM		871.978	721.797	489.130	528.955	516.546

2.4. Litvanya'nın Demir-Çelik Ürünleri İhracatı – 73'nci fasıl (1.000 \$)*

	Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	730890	Demir veya çelikten diğer inşaat aksamı	288.873	355.179	285.919	271.817	305.126
2	732690	Demir veya çelikten diğer eşya.	187.646	180.454	173.895	193.105	212.839
3	731700	Demir veya çelikten çiviler, perçin çivileri, çekme iğneleri, oluklu çiviler, zımbalar	72.971	115.517	85.096	88.351	80.630
4	730630	Demir veya alaşımsız çelikten, kesiti daire şeklinde olan diğer dikişli (kaynaklı) ince ve kalın borular.	67.828	70.019	55.809	59.789	58.873
5	730690	Demir veya çelikten diğer borular, tüpler ve içi boş profiller.	5.909	8.264	8.619	11.761	22.619

6	732619	Demir veya çelikten diğer eşya; dövülmüş veya damgalanmış fakat başka işlem görmemiş olanlar (diğerleri).	21.680	20.633	19.146	23.667	20.769
7	730830	Demir veya çelikten kapılar, pencereler ve bunların çerçeveleri ile kapı eşikleri.	23.296	29.944	21.766	20.284	19.626
8	730900	Demir veya çelikten depo, tank, varil, bidon, kutu ve benzeri kaplar	17.544	19.468	19.969	14.572	17.412
9	730661	Demir veya alaşımsız çelikten, kaynaklı, kesiti kare veya dikdörtgen şeklinde olan diğer borular, tüpler ve içi boş profiller.	28.717	22.673	16.157	14.206	14.711
10	731815	Demir veya çelikten diğer vidalar ve cıvatalar	13.190	15.056	14.581	12.762	13.575
	TOPLAM		727.654	837.207	700.957	710.314	766.180

3. Sektörde Ülkemizden İhracat

3.1. Sektörde Ülkemizin Litvanya'ya İhracatı – 72 ve 73'üncü fasıllar (1.000 \$)*

	Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	721420	Demir/alaşımsız çelikten çubuklar	-	5.602	538	14.177	47.109
2	730661	Demir veya çelikten kesiti kare veya dikdörtgen şeklinde olan borular	2.147	10.079	8.376	18.956	18.161
3	730820	Demir veya çelikten kuleler ve pylonlar	21.491	28.575	20.729	4.754	7.290
4	730630	Demir veya alaşımsız çelikten kesiti daire şeklinde olan diğer borular; kaynak yapılmış	12.056	1.466	2.210	2.912	7.108
5	730539	Demir/çelikten diğer ince ve kalın borular; diğer şekilde kaynak yapılmış,	-	-	417	-	5.073
6	721310	Demir/alaşımsız çelikten sıcak haddelenmiş, kangal halinde filmaşın	-	304	123	-	2.907
7	730890	Demir/çelikten diğer inşaat (94.06 pozisyonundaki prefabrik yapılar hariç)	1.310	6.318	3.888	3.407	2.711

8	721710	Demir veya alaşimsız çelikten kaplanmamış (cılalanmış olsun olmasın) teller	783	1.434	1.066	672	2.425
9	722990	Diğer alaşımlı çelikten teller	-	983	331	1.408	1.858
10	732219	Demir/çelikten (demir dökümden olanlar hariç) ısıtması elektrik olmayan merkezi ısıtmaya mahsus radyatörler	1.986	2.235	1.936	2.143	1.728
	TOPLAM		39.773	56.996	39.614	48.429	96.370

3.2. Sektörde Ülkemizin Dünya'ya İhracatı – 72 ve 73'üncü fasıllar

	Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	2025
1	721420	Demir/alaşimsız çelikten çubuklar; sıcak haddeleme sırasında çentik, yiv, oluk gibi şekil bozuklukları bulunanlar.	2.260.737.047
2	730890	Demir/çelikten diğer inşaat (94.06 pozisyonundaki prefabrik yapılar hariç), diğer inşaat aksamı	1.479.445.659
3	732690	Demir veya çelikten diğer eşya	1.088.778.941
4	721049	Demir veya alaşimsız çelikten diğer yassı hadde mamüller; başka bir usulle çinko ile kaplanmış	920.598.879
5	720839	Demir veya alaşimsız çelikten yassı hadde ürünleri; rulo halinde, sıcak haddelenmiş, kaplanmamış	607.250.179
6	730630	Demir veya alaşimsız çelikten kesiti daire şeklinde olan diğer borular; kaynak yapılmış	560.543.102
7	730661	Demir veya çelikten kesiti kare veya dikdörtgen şeklinde olan borular; kaynak yapılmış	544.108.174
8	730820	Demir veya çelikten kuleler ve pylonlar	541.265.912
9	732219	Demir/çelikten (demir dökümden olanlar hariç) ısıtması elektrik olmayan merkezi ısıtmaya mahsus rady	473.145.744
10	732111	Demir/çelikten yemek pişirme cihazları ve tabak ısıtma ocakları; gaz yakıtlı veya hem gaz hem diğer	446.182.882
11	731815	Demir veya çelikten diş açılmış diğer vida ve civatalar	430.849.142
12	730539	Demir/çelikten diğer ince ve kalın borular; diğer şekilde kaynak yapılmış, iç-dış kesitleri daire, d	410.476.865
13	720837	Demir veya alaşimsız çelikten yassı hadde ürünleri; rulo halinde, sıcak haddelenmiş, kaplanmamış, en	394.731.594
14	720851	Demir veya alaşimsız çelikten yassı hadde ürünleri; rulo halinde olmayan, sıcak haddelenmiş, kaplanm	360.540.744
15	720838	Demir veya alaşimsız çelikten yassı hadde ürünleri; rulo halinde, sıcak haddelenmiş, kaplanmamış, en	320.592.679
16	721310	Demir/alaşimsız çelikten sıcak haddelenmiş, kangal halinde filmaşın; haddelenirken üzerlerinde çenti	312.578.537
17	730840	İnşaat için demir veya çelikten iskele kurmaya ve kepenkle kapatmaya, destek vurmaya veya maden dire	285.045.292
18	731100	Demir veya çelikten sıkıştırılmış veya sıvı hale getirilmiş gazlar için kaplar	283.453.960

19	721632	Demir veya alaşımsız çelikten 1 şeklinde profiller; sıcak haddelenmiş veya sıcak çekilmiş, yükseklik	271.697.396
20	721621	Demir veya alaşımsız çelikten l şeklinde profiller; sıcak haddelenmiş veya sıcak çekilmiş, yükseklik	246.016.092
İLK 20 TOPLAM			12.238.038.820
72 VE 73 TOPLAM			20.426.254.340

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1. Sektör İçin Hedef Şehirler

- Vilnius

Vilnius, Litvanya'nın başkenti ve en kalabalık şehridir. Şehrin ülke genelindeki konumu, büyük nüfusu ve ekonomik dinamizmi ihracat için stratejik önemdedir. Vilnius, Baltıkların en kalabalık şehri olarak ülkenin en büyük tüketici pazarını sunmaktadır. Demir-çelik ürünlerinin temel alıcıları olan inşaat firmaları, metal işleme tesisleri ve büyük nalburiye zincirlerinin yönetim merkezi genellikle Vilnius'tadır. Şehir, yoğun kentsel dönüşüm projeleri, üstyapı inşaatları, altyapı yatırımları ve ticari bina inşaatları ile demir-çelik ürünlerine yüksek talep göstermektedir. Vilnius Uluslararası Havaalanı, yolcu ulaşımının yanı sıra kargo taşımacılığı için de altyapı sunmakta ve hava kargo açısından kayda değer bir lojistik avantaj sağlamaktadır.

- Kaunas

Kaunas, ülkenin ikinci, Baltıkların dördüncü en büyük şehri olup Litvanya'nın Orta Avrupa rotalarına açılan merkezi konumdadır. Kaunas, sanayi altyapısı, serbest bölge teşvikleri ve imalat sektöründeki yoğunluğu ile öne çıkmaktadır.

Kaunas Free Economic Zone (FEZ) 1.054 hektar alana genişletilmiş büyük bir sanayi bölgesidir. Bölgede yaklaşık 60 firma (~7.100 çalışan) 1,7 milyar EUR tutarında yatırımla faaliyet göstermektedir. Kaunas FEZ, metal işleme, makine imalatı ve ileri teknoloji sektörlerinde yoğunlaşmış yatırımlara ev sahipliği yapmaktadır. Bölgedeki imalat ve montaj yatırımları, Türkiye'den yapılacak demir-çelik üretim veya dağıtım yatırımları için de avantaj sağlayacaktır. Ayrıca serbest bölgede gerçekleştirilecek imalat yatırımlarında asgari 1 milyon EUR sabit yatırım tutarı olması durumunda 10 yıl boyunca %0 kurumlar vergisi, 6 yıl boyunca %50 indirimli kurumlar vergisi uygulanmaktadır.

Kaunas bölgesi, metal işleme ve makine imalatı konusunda güçlü bir sanayiye sahiptir. Şehirdeki büyük inşaat projeleri, makine üretim tesisleri ve otomotiv yan sanayi firmaları, demir-çelik ürünlerine sürekli talep oluşturmaktadır. Ayrıca Kaunas'ta çok sayıda metal işleme, kaynak teknolojileri ve makine parçaları üreten firma mevcuttur.

Kaunas Uluslararası Havaalanı, özellikle Orta ve Doğu Avrupa'ya kargo taşımacılığına uygundur. A1/E85 otoyolu ile doğuda Vilnius'a ve kuzeyde Klaipėda limanına ve Letonya'ya, güneybatıda ise Polonya'ya doğrudan bağlanmaktadır. Ayrıca, yakın gelecekte tamamlanması planlanan Rail Baltica hattı ile Kaunas, demiryolu üzerinden Orta Avrupa ve Baltıklar arasında ana geçiş güzergâhı haline gelecektir. Karayolu ve demiryolu konusundaki lojistik avantajları, Kaunas'ı ihracat ve dağıtım üssü olarak cazip kılmaktadır.

- Klaipėda

Klaipėda, Baltık Denizi kıyısındaki en büyük limana ev sahipliği yapmaktadır. Türkiye'den yapılacak demir-çelik sevkiyatları için denizyolu kullanılacaksa Klaipėda stratejik bir giriş noktasıdır. Klaipėda Limanı, Doğu Baltık'ta buz tutmayan tek limandır. Bütün Baltıklardaki toplam yükün %40'ı tek başına Klaipėda Limanı'nda elleçlenmektedir; hâlihazırda senelik 1.3 milyon TEU konteyner, 39 milyon ton yük bu limanda elleçlenmektedir. Ülkemize ithal edilen hurda metal Klaipėda limanından sevk edilmektedir. Liman, iki demiryolu istasyonu ve otoyol bağlantıları sayesinde Kaunas ve Vilnius ile entegredir. Ayrıca önümüzdeki yıllarda Liman'ın genişletilmesine ilişkin projeler de başlayacaktır.

Klaipėda'dan gemi yoluyla ABD'ye 5 günde, İsveç'e 12 saatte, Danimarka'ya 19 saatte, Almanya'ya 22 saatte ulaşmak mümkündür; havayoluyla ise AB'nin büyük şehirlerine 2-3 saatlik bir uçuş mesafesindedir.

Şehirdeki Serbest Ekonomi Bölgesi yaklaşık 145 ha büyüklüğünde olup 100'den fazla firma faaliyet göstermekte ve 5 binden fazla kişiyi istihdam etmektedir. Bölgede lojistik ve depolama firmaları yoğun faaliyet göstermektedir.

Denizyolu ulaşımı noktasında sunduğu lojistik avantajlar dolayısıyla Klaipėda'nın, özellikle büyük tonajlı demir-çelik sevkiyatları için değerlendirilmesi önerilmektedir.

4.2. Dağıtım Kanalları

Litvanya'da demir-çelik ürünlerinin dağıtımını büyük ölçüde toptan ticaret şirketleri ve metal işleme firmaları üzerinden gerçekleştirmektedir. Başlıca firmalar:

- VC Baltic UAB (<https://www.vcbaltic.com>): Vilnius merkezli demir-çelik ürünleri distribütörü
- Kaunas Metal UAB (<https://www.kaunasmetal.lt>): Kaunas merkezli demir-çelik ürünleri distribütörü.
- Serfas UAB (<https://www.serfas.lt>): Kaunas merkezli demir-çelik ürünleri distribütörü.
- LitMet UAB (<https://www.litmet.com>): Plunges merkezli demir-çelik ürünleri distribütörü.
- Steelcore UAB (<https://www.steelcore.lt>): Vilnius merkezli demir-çelik ürünleri distribütörü.
- ELME Metall Lithuania UAB (<http://elmemetall.eu/lt/>): BLRT grup bünyesinde faaliyet gösteren demir-çelik dış ticaret firması.

4.3. Dijital Satış ve Doğrudan Tüketici Kanalları

Demir-çelik sektöründe dijital satışlar B2B odaklıdır ve kurumsal alıcılara yönelik platformlar üzerinden yürütülmektedir. Litvanya'da kayıtlı firmaların ciro, çalışan sayısı ve sektör bilgilerine erişim sağlayan “rekvizitai.vz.lt” ile ihracatçı firmalar veri tabanı “b2lithuania.com” gibi açık kaynaklar dijital ticaretin temelini oluşturmaktadır. Sektörün yüzde 90'ı inşaat ve imalat firmalarına yönelik olduğundan e-ticaret için düzenlenmiş bir platform bulunmamaktadır. Online siparişler genellikle uzun vadeli sözleşmelerle desteklenmekte ve lojistik entegrasyonla tamamlanmaktadır.

4.4. İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Litvanya'da metal ve mühendislik sektörünü temsil eden en önemli kuruluş Engineering and Technology Industries Association of Lithuania (LINPRA) olup yaklaşık 170 üyesiyle metal, makine, ekipman, elektromekanik ve elektronik firmalarını ulusal ve uluslararası düzeyde temsil etmektedir.

- Technopolis / Beta, Juozo Balčikonio str. 3, LT-08247 Vilnius;
- +370 5 231 2520
- info@linpra.lt

Lithuanian Confederation of Industrialists (LPK) ise genel sanayi örgütü olarak metal sektörünü de kapsar;

- Vilniaus g. 31, Vilnius
- +370 5 243 10 67
- sekretoriatas@lpk.lt

Bu birlikler sektördeki lobi faaliyetleri, fuar organizasyonları ve standart uyum süreçlerinde firmalara destek sağlamaktadır.

4.5. Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Litvanya’da kayıtlı firmalara ilişkin kuruluş tarihi, ciro, çalışan sayısı ve sektör bilgilerine “<https://rekvizitai.vz.lt/en/>” adresinden ulaşılmaktadır. İhracatçı firmalar ve metal sektörü veritabanına ise “<https://b2lithuania.com/companies>” adresinden erişim mümkündür. Bu platformlar resmi kayıtlara dayalı güncel veriler sunmakta ve ithalatçı firmaların tespiti için en güvenilir açık kaynaklardır.

4.6. Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler; Standartlar, Etiketleme ve Ambalajlama

Temel Gümrük Belgeleri

Türkiye'den Litvanya'ya demir-çelik ürünlerinin ihracatında standart AB gümrük prosedürü geçerlidir. Bu kapsamda gümrük beyannamesine eklenmesi zorunlu olan belgeler ticari fatura, ambalaj listesi, konşimento veya CMR taşıma belgesi, sigorta belgesi ve menşe belgesidir. Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde ticari mallar için EUR.1 Dolaşım Sertifikası ya da fatura beyanı tercihli menşei ispat aracı olarak kullanılmaktadır.

Etiketleme ve Ambalajlama Gereklilikleri

AB'de ürünlerin işaretlenmesi, etiketlenmesi ve ambalajlanmasına ilişkin geniş bir mevzuat yelpazesi bulunmaktadır. Zorunlu işaretleme, etiketleme veya ambalajlama gereklilikleri konusundaki bazı kararlar münferiden üye devletlere bırakılabilmektedir. Ürün işaretlemesi bakımından, her ürün veya sevk birimi üzerinde ürün adı ve çelik sınıfı, uygulandığı ürün standardı (EN numarası), eriyik/parti numarası (ısı numarası), boyut ve tolerans verileri ile üretici adı ve ülkesi yer almalıdır. CE işaretlemesi gerektiren ürünlerde bu bilgiler, Performans Beyanı (DoP) ile desteklenmelidir. Ambalajlama gereklilikleri bakımından, Litvanya dahil tüm AB pazarları için geçerli olan AB Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Direktifi (94/62/EC ve güncellemeleri) ile Tek Kullanımlık Plastikler Direktifi çerçevesinde ambalaj malzemelerinin geri dönüştürülebilir veya geri kazanılabilir nitelikte olması beklenmektedir. Tehlikeli madde içeren çelik ürünleri için ise CLP Tüzüğü (EC 1272/2008) kapsamında tehlike sembolleri, risk ve güvenlik ibareleri ile üretici bilgilerini içeren etiket zorunludur.

CE İşaretlemesi, Performans Beyanı ve Uyumlaştırılmış Standartlar

İnşaat ve yapı sektörüne yönelik çelik ürünler için AB İnşaat Ürünleri Yönetmeliği (CPR – Regulation (EU) 305/2011) kapsamında CE işaretlemesi zorunludur. CPR kapsamında, uyumlaştırılmış standartların bulunduğu veya Avrupa Teknik Değerlendirmesi alınmış ürünlerin üreticileri, bir Performans Beyanı (Declaration of Performance – DoP) düzenlemek zorundadır. Yapısal çelikten yalıtıma ve camlardan oluşan 600'ü aşkın uyumlaştırılmış Avrupa standardı, CE işaretlemesinin kriterleri olarak tanımlanmıştır.

EN 10025, inşaat çeliği için en yaygın başvurulanan standarttır ve kimyasal bileşimi, mekanik özellikleri ile test protokollerini belirler. İnşaat çeliği dışı ürünlerde de ürün tipine göre farklı uyumlaştırılmış EN standartları (boru ve profiller için EN 10210/EN 10219, donatı çeliği için EN 10080 vb.) geçerlidir. CE işaretlemeli ürünlerde üreticinin veya AB'deki yetkili temsilcisinin adı ve adresinin ürün veya ambalaj üzerinde yer alması zorunludur; bu bilgiler gümrük ve piyasa gözetimi otoritelerinin iletişim kurması için temel koşuldur.

Kalite Kontrol Belgesi: Mill Test Certificate (MTC) / EN 10204

Demir-çelik ürünlerinin AB pazarına girişinde teknik kalite belgesi olarak Mill Test Certificate (MTC) zorunlu bir uygulama hâline gelmiştir. EN 10204, Avrupa standardı olarak tanımlanmakta; uluslararası çelik tedarikinde evrensel bir referans niteliği taşımaktadır. MTC belgesi, çelik ürünlerinin ağırlık, boyutlar, kimyasal bileşim, mekanik dayanım, ısıl işlem durumu, test sonuçları ve izlenebilirlik dahil tüm teknik özelliklerini içermekte; belirli bir kalite standardının karşılandığını garanti etmektedir. Standartta dört sertifika tipi tanımlanmaktadır. Tip 2.1, üreticinin test sonucu sunmaksızın sipariş gerekliliklerine uygunluğunu beyan ettiği en temel belgedir. Tip 2.2'de uygunluk beyanına ek olarak genel test sonuçları eklenmektedir. Tip 3.1 sertifikası, üreticinin kalite departmanı tarafından onaylanan ve üretim departmanından bağımsız olarak düzenlenen, teslim edilen partiye özgü fiilî test sonuçlarını içeren belgedir. Tip 3.2 sertifikası ise bağımsız bir üçüncü tarafın da doğrulama ve imzasını gerektiren en üst düzey belgelendirme türüdür. AB gümrük uygulamasında dikişsiz çelik boruların yaklaşık yüzde doksanı için 3.1 tipi MTC aranmakta, enerji projeleri içinse çoğunlukla 3.2 talep edilmektedir. Yapısal çelik, inşaat malzemesi ve genel sanayi ürünlerinde EN 10204 Tip 3.1, Litvanya dahil AB alıcıları tarafından standart gereklilik olarak kabul görmektedir.

Rus Menşeli Çelik Yasağı ve Menşe İspat Yükümlülüğü

30 Eylül 2023 tarihinden itibaren AB, üçüncü ülkelerde işleme tabi tutulmuş ancak Rus demir ve çeliği içeren ürünlerin ithalatını ya da satın alınmasını yasaklamaktadır. Bu düzenleme, ithalatçıların işlenen ürünlerde kullanılan ham maddelerin menşesini belgelendirmesini zorunlu kılmakta; söz konusu yasaklar HS fasılları 72 ve 73 kapsamındaki geniş bir ürün yelpazesini, başta yassı mamul, çubuk, profil, boru ve yapısal çelik olmak üzere, kapsamaktadır. Bu çerçevede ithalatçılar, gümrüğe sunum anında eşyanın Rus menşeli girdi içermediğini ispat etmekle yükümlüdür. Menşe ispatı olarak kabul edilen belgeler arasında Mill Test Certificate, teslimat notları, kalite sertifikaları, uzun vadeli tedarikçi beyanları, üretim tanımları, imalatçı beyanları ve satın alma sözleşmelerindeki hariç tutma hükümleri sayılmaktadır. Gümrük beyannamesinde bu belgelerin mevcudiyetini göstermek için Y824 kodunun kullanılması gerekmektedir. Türk çelik üreticilerinin bu düzenleme kapsamında AB alıcılarına, kullanılan slab, kütük ve diğer yarı mamullerin Rus menşeli olmadığını açıkça gösteren tedarik zinciri belgelerini sağlamaları beklenmektedir.

AB Çelik Korunma Önlemleri (Safeguard) ve Tarife Kotaları

AB çelik korunma tedbiri 2018 yılında uygulamaya konulmuş; önce 2024 yılına, ardından 30 Haziran 2026 tarihine kadar uzatılmıştır. Tedbir, geleneksel ticaret akışlarını yansıtan tarife kotası (TRQ) biçimini almakta; kota üzerindeki ithalata yüzde 25 ek gümrük vergisi uygulanmaktadır. AB Komisyonu 13 Nisan 2026 tarihinde bu oranı 1 Temmuz 2026 tarihi itibarıyla yüzde 50'ye çıkarmaya karar vermiştir. Ülkemiz, AB çelik korunma sistemi kapsamında bireysel ülke kotası tahsis edilen ülkeler arasında yer almaktadır. Dolayısıyla ihracatçılarımızın bu kota dilimlerini yakından takip etmesi ve kota limitlerini aşan sevkiyatlarda yüzde 50 ek vergiyle karşılaşabileceğini göz önünde bulundurması gerekmektedir. Ayrıca ithalatçıların çeliğin menşe ülkesini kanıtlayan belge sunması gerektirecek "Eritme ve Dökme" (Melt and Pour) şartı da getirilmektedir. Bu gelişme, ülkemiz çelik ihracatçıları açısından yakından izlenmesi gereken kritik bir düzenleyici değişikliği temsil etmektedir.

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM)

Demir-elik, CBAM'ın temel kapsamındaki sektörler arasında yer almaktadır. 1 Ocak 2026 itibarıyla CBAM kesin uygulaması başlamıştır. Yıllık 50 tonun üzerinde CBAM kapsamındaki ürünleri ithal eden AB'li ithalatçılar veya bunların dolaylı gümrük temsilcileri, yetkili CBAM beyan sahibi (Authorised CBAM Declarant) statüsü için başvuruda bulunmak zorundadır. CBAM sertifikalarının satışı 1 Ocak 2026 yerine 1 Şubat 2027'ye ertelenmiş; dolayısıyla 2026 yılındaki ithalattan kaynaklanan mali yükümlülükler geriye dönük olarak uygulanacak olup beyan ile sertifika teslim tarihi 30 Eylül 2027 olarak belirlenmiştir.

  nc   lke imalatçılarının CBAM kapsamında doğrudan yükümlülükleri bulunmamaktadır. Bununla birlikte, AB'li müşterilerinin CBAM yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için emisyon verilerine ihtiyaçları vardır. Bu verilerin sağlanamaması durumunda ithalatçılar, genellikle daha dezavantajlı olan varsayılan değerlere başvurmak zorunda kalacaktır; bu durumda ülkemiz demir-elik ihracatçılarının rekabet gücü olumsuz etkilenebilecektir. Dolayısıyla  reticilerimizden, tesis bazında doğrulanmiş gömülü emisyon verileri talep edilmektedir. Bu veriler, AB'li alıcıların satın alma kararlarını giderek daha fazla etkilemekte; emisyon Őeffaflığı sağlayamayan tedarikçiler orta vadede pazar kaybı riskiyle karşı karşıya kalmaktadır.

4.7. Sektördeki  nemli Fuarlar ve Tarihleri

TECH INDUSTRY (Riga): Uluslararası makine mühendisliği, metal işleme, otomasyon, elektronik ve yıkıcı teknoloji fuarı Tech Industry, Baltıkların en önemli ve kapsamlı endüstri ticaret fuarıdır. 2025 yılında Letonya, Litvanya, Estonya, Almanya, Polonya, Çekya, Avusturya, İtalya, Fransa, Finlandiya, İsveç, Danimarka, Norveç ve in dahil en az 20 ülkeden 250 firmadan katılımcıyla gerçekleştirilmektedir. Her yıl 18.000'den fazla profesyonel bu fuarı ziyaret etmektedir. Baltık ülkesinden katılım sağlayan bu fuar, Türk elik ve metal ürünleri üreticileri açısından tek etkinlikte Litvan, Letonyalı ve Estonyalı alıcılara ulaşma imkânı sunması bakımından özel bir verimlilik avantajı taşımaktadır. (<https://www.techindustry.lv/en>)

RESTA: RESTA, inşaat ve yenileme alanında Baltık bölgesinin önde gelen uluslararası ticaret fuarıdır. 1994'teki ilk düzenlemesinden bu yana her yıl Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirilmekte; fuarın adı Litvanyaca "rekonstrukcija, statyba, renovacija" yeniden yapılanma, inşaat ve yenileme ifadesinin kısaltmasından türemektedir.

Baltık'ın en büyük inşaat fuarı olma niteliğini sürdürmekte olan RESTA 2026, inşaat inovasyonu ve dijitalleşme, mimari ve iç mekan tasarımı, akıllı bina ve mühendislik sistem çözümleri ile B2B iş geliştirme alanlarını kapsayan tematik alanlara ev sahipliği yapmaktadır.

Türkiye menşeli demir-elik ürünleri açısından RESTA, yapısal elik, inşaat donatısı, boru sistemleri, elik yapı elemanları ve cephe malzemeleri segmentlerinde Litvan ve Baltık inşaat firmaları, müteahhitler ve mimarlarla doğrudan temas kurulabilecek en kritik yerel platform niteliğindedir. (<https://www.resta.lt/>)

MAJA I (Riga): Inşaat sektörü firmalarının en yeni ürün ve hizmetlerini sunduğu Baltık  lkelerinin önde gelen inşaat endüstrisi fuar etkinliğidir. Yapı malzemeleri, aletler, inşaat makineleri, ısıtma sistemleri, sıhhi tesisat ekipmanları, elektrik tesisatı malzemeleri, akıllı ev teknolojileri ve prefabrik konutlar gibi geniş bir ürün yelpazesini kapsamaktadır. 2026 yılı Mart ayında gerçekleştirilen fuar 2027 yılında tekrar planlanmaktadır, Letonya Litvanya ve Estonya'dan firmalar stand ile katılım sağlamaktadır. (<https://www.bt1.lv/maja1/eng/>)

BALTTECHNIKA: Balttechnika, Litvanya'daki tek ve en önemli mühendislik sektörü etkinliği olup ülkenin mühendislik sanayi firmalarını, başarılarını ve potansiyellerini tanıtmak, işletmeler ve araştırma kurumları arasındaki işbirliğini teşvik etmek ile meslek okulları ve iş dünyası arasındaki bağları güçlendirmek gibi temel bir misyonu bulunmaktadır.

Fuarın kapsadığı ürün kategorileri arasında havalandırma, kontrol teknolojisi, enerji, endüstriyel makineler, endüstriyel ürünler ve aletler, metal işleme makineleri, boru sistemleri, kaynak ekipmanları ve geri dönüşüm tesisleri yer almaktadır. Çelik boruları, profiller, metal yarı mamuller ile işlenmiş çelik ürünler satan Türk firmaları için Balttechnika, sektördeki Litvan alıcılar, toptancılar ve son kullanıcılarla doğrudan buluşma imkânı sunan bir etkinliktir, en son 2025 yılında gerçekleştirilmiştir, 2026 planlaması henüz yapılmamıştır.

(<https://www.litexpo.lt/en/events/balttechnika/?ref=cantonfair.net>)

Diğer taraftan Baltık alıcılarının yoğun biçimde katıldığı ve Türk çelik ihracatçıları için de bölgesel görünürlük açısından stratejik değer taşıyan Avrupa ölçeğindeki ana fuarlar aşağıda sunulmaktadır.

EuroBLECH 2026 (Hanover): 1968'den bu yana iki yılda bir Hannover'de düzenlenen EuroBLECH, 2026 edisyonunda 40'tan fazla ülkeden 1.500'den fazla firmanın katılımı ve 60.000'den fazla ziyaretçiyle gerçekleşmesi beklenmektedir. EuroBLECH 2024'te Türkiye, en yüksek ziyaretçi sayısı sağlayan ülkeler arasında yer almıştır. (<https://www.euroblech.com/en-gb.html>)

METEC 2027 (Düsseldorf): Demir-çelik üretimi ve işlenmesine yönelik metalurjik teknoloji alanında dünyanın önde gelen ticaret fuarı olan METEC, bir sonraki edisyonunu Düsseldorf'ta gerçekleştirecektir. (<https://www.metec-tradefair.com/>)

MSV Brno 2026 (Brno): MSV Uluslararası Mühendislik Fuarı, Orta Avrupa'nın en önemli sanayi fuarı niteliğindedir. Yıllık katılım 1.300'ün üzerinde firmaya ulaşmakta olup her yıl 55.000'i aşkın profesyonel ziyaretçi fuara katılmaktadır.

4.8. Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Litvanya'da yayınlanan ihalelere <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/> adresinden ulaşmak mümkündür. Söz konusu ihalelerin bir kısmına fiziksel evrak sunarak teklif vermek mümkün olmakla birlikte genel kural e-imza ile elektronik teklif verilmesidir. Bu noktada Litvanya'da bir firma kurulması yerinde olacaktır.

4.9. Litvanya'nın, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Türkiye-AB ticaret ilişkileri, 1963 tarihli Ankara Anlaşması ve 31 Aralık 1995'te yürürlüğe giren Gümrük Birliği anlaşmasına dayanmaktadır. Litvanya bir AB üyesi olduğundan Türkiye ile ikili bir STA'ya taraf değildir; Türkiye ile mevcut tercihli ticaret düzenlemelerinin tamamı AB düzeyinde yürütülmektedir. Diğer taraftan demir-çelik ürünleri Gümrük Birliği anlaşması kapsamı dışındadır. Gümrük Birliği'nin kapsamı, statü itibarıyla serbest dolaşımdaki mallarla sınırlı olup Antlaşma'nın 1 numaralı ekinde tanımlanan tarım ürünleri ile kömür ve çelik ürünlerini dışarıda bırakmaktadır; söz konusu ürünler yalnızca menşe esasına dayalı tercihli anlaşmalar kapsamında değerlendirilmektedir.

Demir ve çelik ürünlerine ilişkin düzenleme, Türkiye ile 1996 yılında AKÇT (Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu) çerçevesinde imzalanan ve ilgili rekabet kurallarını da içeren Serbest Ticaret Anlaşması'ndan kaynaklanmaktadır. AKÇT Antlaşması'nın sona ermesinin ardından AB bu anlaşmayı devralmıştır. Bu STA kapsamında Türkiye menşeli çelik ürünleri Litvanya dahil tüm AB

pazarlarına tercihli tarife ile ihraç edilebilmektedir; ancak bu uygulamadan yararlanmak için menşein ispatı zorunludur.

Diğer taraftan AB'nin yürürlükte bulunan tercihli ticaret anlaşmalarına bu adresten erişim sağlamak mümkündür: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/negotiations-and-agreements_en

Öte yandan AB ile yürürlükte olan veya müzakereleri tamamlanmış tercihli ticaret anlaşmaları çerçevesinde demir-çelik endüstrisinde gelişmiş üretim kapasitesine ve AB pazarına ihracatta Türkiye'ye rakip olma potansiyeline sahip ülkeler Ukrayna, Güney Kore ve Hindistan olarak değerlendirilmektedir.

Ukrayna ile AB arasındaki Derin ve Kapsamlı Serbest Ticaret Anlaşması (DCFTA) 2016'dan beri yürürlükte. Ukrayna, dünyanın önde gelen çelik üreticilerinden biri olup AB'ye çelik ihracatında önemli bir paya sahiptir. 2024 yılında AB'nin çelik ithalatında önde gelen kaynaklar arasında yer almakta ve Gümrük Birliği benzeri tercihli rejim sayesinde Türkiye ile doğrudan rekabet etmektedir.

Güney Kore ile AB arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması 2015'ten beri tam olarak uygulanmaktadır. Güney Kore, POSCO gibi küresel ölçekli üreticilerle dünya standartlarında gelişmiş bir demir-çelik sektörüne sahiptir. AB'ye yüksek hacimli çelik ihracatı gerçekleştirmekte ve Türkiye ile aynı pazar segmentlerinde (yassı ve uzun mamuller) rekabetçi konumdadır.

Hindistan ile AB arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması müzakereleri 2026 Ocak ayında tamamlanmış ve anlaşma imzalanmıştır. Hindistan, Tata Steel ve JSW Steel gibi dev kapasiteli üreticilerle dünyanın en büyük çelik üreticilerinden biridir. FTA kapsamında çelik tarifelerinin önemli ölçüde azaltılması beklenmekte olup, Hindistan'ın mevcut üretim ve ihracat kapasitesi AB pazarında Türkiye'ye güçlü rakip olma potansiyeli taşımaktadır. Ancak CBAM ve tarife kotaları (TRQ) gibi düzenlemeler kısa vadede tam rekabeti sınırlayabilmektedir.

4.10. Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

Hangi anlaşmanın (AKÇT veya Gümrük Birliği) geçerli olduğuna bağlı olarak tercihli menşei ispat etmek için farklı belgeler kullanılmaktadır: Türkiye-AB Gümrük Birliği kapsamındaki mallar için A.TR dolaşım belgesi, çelik, kömür ve tarım ürünleri içinse EUR.1 dolaşım sertifikası kullanılmaktadır. A.TR belgesinin menşei kanıtlanmadığını vurgulamak gerekir; bu belge yalnızca malların AB-Türkiye gümrük birliği içinde serbest dolaşımda olduğunu göstermektedir.

Litvanya gümrük mevzuatına göre EUR.1, AB'nin diğer ülkelerle akdettiği STA'lar kapsamında tercihli ticaret rejiminin uygulanmasını sağlamaktadır; A.TR dolaşım belgesi ise AB ile gümrük birliği bulunan Türkiye ile ticarete kullanılmakta ve Türkiye'de serbest dolaşıma girmiş malların AB'de de gümrüksüz olarak serbest dolaşıma girmesine imkân tanımaktadır.

Dolayısıyla demir-çelik ürünlerinin Litvanya pazarına ihracatına EUR.1 belgesi tercihli tarifeden yararlanmak için yeterli olacaktır.

Bunlara ek olarak, 1996 AKÇT-Türkiye STA'sı çerçevesinde pan-Avrupa menşe kümülasyonu uygulanabilmektedir. Bu mekanizma, Türk üreticilerin başka Pan-Avrupa-Akdeniz ülkelerinden temin ettikleri hammadde veya yarı mamulü bitmiş ürünlerinde Türk menşei olarak saymasına olanak tanımakta; dolayısıyla çok kaynaklı üretim yapan Türk çelik firmalarına önemli bir esneklik sağlamaktadır. Ayrıca, Pan-Avrupa-Akdeniz ülkelerinin gümrük idarelerince QR kodlu olarak düzenlenen EUR.1 belgeleri kabul edilmekte olup belgelerin ıslak imzalı asılları çoğu zaman gerekmemektedir.

4.11. Lojistik

Litvanya AB'nin Doğu sınırında yer alması nedeniyle önemli ticaret güzergahlarına sahiptir. Nitekim lojistik sektörü Litvanya GSYH'sinin %13'ünü teşkil etmektedir. Baltık kıyısındaki Klaipeda limanı Baltıkların en önemli ve en büyük limanı konumundadır. Liman'da 2025 yılında 39 milyon ton yük elleçlenmiş olup, toplam kapasite 70 milyon ton seviyesindedir. Liman üzerinden 70 ülkeyle ticaret yapılmaktadır. Liman Litvanya GSYH'sinin %6,24'ünü üretmektedir. Aynı zamanda söz konusu limanda Ro-Ro taşımacılığı ve yolcu gemilerine de hizmet verilmektedir, 2025 yılında Liman 76 bin yolcuya ev sahipliği yapmıştır. Liman'ın draft derinliği 15 metredir. Rusya-Ukrayna savaşının bitmesi ve Rusya-Belarus'a uygulanan AB yaptırımlarının kaldırılmasıyla limanın kargo hacminin hızlıca artacağı değerlendirilmektedir.

Litvanya'nın karayolu gümrükleri ise şu şekildedir:

- Medininkai (Belarus)
- Šalčininkai (Belarus)
- Kybartai (Rusya Federasyonu)

Litvanya ile ülkemiz arasında 2025 yılı için 2800 adet evrensel geçiş belgesi, 850 adet üçüncü ülke geçiş belgesi teati edilmiştir.

Ülkemizden Litvanya'ya karayolu navlun ücretleri TIR başına 3500-4200 Euro arasında değişmekte olup ABD-İsrail-İran savaşı ve Hürmüz Boğazındaki tıkanıklık nedeniyle bu maliyetler 4.500-5.000 Euro seviyelerine kadar yükselmiştir. Rusya-Ukrayna savaşı dolayısıyla karayolu taşımacılığı Ukrayna üzerinden yapılmamakta, bunun yerine genellikle Türkiye-Bulgaristan-Romanya-Macaristan-Slovakya-Polonya-Litvanya hattı takip edilmektedir. Aynı şekilde savaş dolayısıyla Avrupa'nın Orta Asya yönlü taşımacılığında güzergâh Türkiye'ye kaymıştır. Litvan lojistik firmaları Orta Asya taşımaları için Türk firmalarla sıklıkla işbirliği yapmaktadır, dolayısıyla Türkiye ve Litvanya arasında taşımacılık yapan bir çok lojistik firması mevcuttur.

2024 yılı itibarıyla Litvanya'nın 2.365 km demiryolu hattı, 83.690 km karayolu hattı bulunmaktadır. 2024 yılında söz konusu karayolu hatlarına yeni yatırımlar ve bakım için 1.1 milyar EURO harcama yapılmıştır.

Diğer taraftan bölgenin en önemli ulaştırma altyapı projesi Rail Baltica'nın Litvanya'nın lojistik kapasitesini artıracaktır. Rail Baltica, Baltık Devletlerini Avrupa demiryolu ağına entegre etmeyi amaçlayan ve 2019 yılında hayat geçirilen bir demiryolu altyapı projesidir. Proje, beş Avrupa Birliği ülkesini kapsamaktadır: Polonya, Litvanya, Letonya, Estonya ve dolaylı olarak Finlandiya. Rail Baltica, Helsinki, Tallinn, Pärnu, Riga, Panevežys, Kaunas, Vilnius ve Varşova şehirlerini birbirine bağlayacaktır. İnşaatı 2019 yılında başlayan projenin toplam maliyetinin 25 milyar dolar seviyesinde olması ve 2030-2035 yılları arasında tamamlanması beklenmektedir.

4.12. Tanıtım ve Pazarlama

Litvanya'da Türkiye menşeli demir-çelik ürünleri için başlıca alıcı kitlesini inşaat şirketleri ve müteahhitler, demir-çelik toptancıları, metal işleme sanayii, prefabrik yapı üreticileri ile bayındırlık ihalelerini yürüten kamu kurumları oluşturmaktadır.

Bir önceki bölümde ayrıntılı olarak ele alınan RESTA (Nisan 2026) ve Balttechnika (Mayıs 2026) fuarları, Türk çelik üreticilerinin Litvan alıcılarla yüz yüze temas kurabilecekleri en verimli platformlardır. RESTA'nın 2026 edisyonunda Türkiye'ye açıkça yönelik özel davet yapılmış olması, bu fuarın Türk firmaları açısından öncelikli konumunu pekiştirmektedir.

Ayrıca tüm teknik belgelerin (MTC, CE, DoP, emisyon verileri) tek bir tedarikçi dosyasında eksiksiz hazır tutulması; Litvan yapı ve mühendislik mevzuatına uygunluğun proaktif biçimde belgelenip sunulması; yerel distribütör veya temsilci aracılığıyla gümrük, lojistik ve satış sonrası destek süreçlerinin yönetilmesi; Türk-Litvan Ticaret Odası, DEİK Türkiye-Litvanya İş Konseyi ve Litvan İnşaatçılar Birliği (Lietuvos statybininkų asociacija) gibi sektörel iş dünyası yapılarıyla bağlantı kurulması kritik önemdedir.

Diğer taraftan Litvanya'nın kamu alım sistemi merkezi bir yapıda olup Kamu Alımları Ofisi (PPO) ve Hükümet Alım Politikaları Ofisi (GPPO) tarafından yönetilmektedir. Tüm ihaleler, teklifler ve sözleşmeler Merkezi Kamu Alımları Bilgi Sistemi (CPP IS) üzerinden yayımlanmaktadır. İnşaat ve altyapı projeleri, bu sistemde düzenli olarak işlem hacmi yüksek sektörler arasında yer almaktadır. Ülkemiz demir çelik firmalarının söz konusu platform üzerinden ihale akışını izlemeleri ve bu konuda uzmanlaşmış yerel acenteler/distribütörler aracılığıyla süreci takip etmeleri stratejik bir avantaj sağlayacaktır.

Öte yandan, Litvanya reklam pazarı, Baltık bölgesinin en büyüğü olma özelliğini taşımakta olup 2024 yılında yaklaşık 368 milyon ABD doları harcamayla Letonya ve Estonya'yı geride bırakmıştır. Dijital reklamcılık bölge genelinde baskın eğilim haline gelmiş olsa da geleneksel medya ülkede etkinliğini sürdürmektedir.

Geleneksel reklam kanalları açısından basketbol öne çıkmaktadır. Litvanya'da basketbol yalnızca bir spor dalı değil, bir ulusal kimlik unsurudur. Türk çelik sektörü oyuncularını açısından basketbol sponsorluğu, inşaat ve mühendislik alıcılarına geniş çaplı toplumsal görünürlükle ulaşmanın en güçlü geleneksel kanallarından birini temsil etmektedir. Örneğin Žalgiris Kaunas'ın bir önceki sezonunda 362.000 kişi takımın maçlarını canlı izlemiş; 17 EuroLeague ev maçının 16'sında biletler tamamen tükenmiştir, ayrıca söz konusu maçlar televizyon kanallarından da yayınlanmakta ve büyük ilgiyle takip edilmektedir.

Diğer taraftan, Litvanya açık hava reklam pazarında JCDecaux Lietuva, 2go Screens ve Empire Group başlıca operatörler arasında yer almaktadır. Araştırmalara göre, Litvanya'da tüketiciler açık hava reklamlarına (billboard ve dijital ekranlar dahil) arama motoru, sosyal medya ve çevrimiçi video reklamlarından daha yüksek güven duymaktadır. Dijital açık hava ekranları ise statik panolardan 4 kat daha fazla dikkat çekmektedir. İnşaat ve sanayi sektöründe açık hava reklamcılığının stratejik değeri, özellikle yüksek araç trafiğine sahip sanayi bölgelerinde, ana ulaşım koridorlarında (A1 Vilnius–Kaunas, A5 Kaunas–Klaipėda), inşaat malzeme distribütörlerinin yoğunlaştığı alanlarda ve LITEXPO fuar çevresi ile Kaunas sanayi bölgesinde konumlandırılmış unsurlarda kendini göstermektedir. Yaratıcı içeriğin Litvanca hazırlanması kurumsal alıcılar nezdinde ciddiyet ve yerel aidiyet izlenimi oluşturacaktır.

5. Özel Günler, Bayramlar

1 Ocak - Yeni Yıl Tatili	24 Haziran - St John's Günü
16 Şubat - Bağımsızlık Günü	6 Temmuz - Kral Mindaugas Günü
11 Mart - Bağımsızlığın Yeniden Tesisi Günü	15 Ağustos – Hz. Meryem Günü (Assumption Day)
20 Nisan – Paskalya Tatili	1 Kasım – Azizler Günü

21 Nisan – Paskalya Tatili (tarihler her sene değişir)	2 Kasım - Azizler Günü
1 Mayıs - İşçi Bayramı	24 Aralık - Noel Bayramı 25 Aralık - Noel Bayramı 26 Aralık - Noel Bayramı

6. En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Litvanya, Baltık ülkeleri arasında en yüksek sosyal medya kullanıcı sayısına sahip ülkedir. Yaklaşık 2 milyon kişi, yani nüfusun dörtte üçü sosyal medya kullanmaktadır. YouTube ve Facebook, Litvanya'nın en popüler sosyal medya platformlarıdır; YouTube 2024 sonu itibarıyla Litvan kullanıcılardan 209 milyon ziyaret alarak diğer tüm platformları önemli ölçüde geride bırakmıştır. Reklam erişimi açısından YouTube, Litvanya nüfusunun yüzde 78'ine, yani 2 milyondan fazla kişiye ulaşma potansiyeli taşımaktadır.

2025 sonu itibarıyla ise platforma göre aktif kullanıcı sayıları şu şekilde gerçekleşmiştir: Facebook 2.118.000 kullanıcıyla nüfusun yüzde 79,6'sına; Instagram 1.070.300 kullanıcıyla yüzde 40,2'sine; Messenger 1.810.900 kullanıcıyla yüzde 68,1'ine ve LinkedIn ise 976.000 kullanıcıyla yüzde 36,7'sine ulaşmaktadır. Her platformda 25–34 yaş grubu en büyük kullanıcı kitlesini oluşturmaktadır.

Demir-Çelik sektörü açısından B2B kantağın ise LinkedIn olduğu değerlendirilmektedir. 976.000 kullanıcısıyla B2B iletişim ve kurumsal görünürlük açısından en kritik platform niteliğindedir. Tedarik zinciri yöneticileri, mühendisler ve proje koordinatörleri bu platformda aktif olarak takipçi kazanmaktadır. şirket profili oluşturulması, teknik içerik paylaşımı ve sektöre özel reklam hedeflemesi için temel kanal konumundadır.

7. Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Litvanya inşaat sektörünün 2026 yılında reel bazda yüzde 4,5 büyümesi öngörülmektedir; büyüme ulaştırma altyapısı ve enerji sektörü yatırımlarıyla desteklenmektedir. Hükümetin "Yatırım Otoyolu (Investment Highway)" çerçevesi kapsamında 2030 yılına kadar 10 milyar euro yatırım çekme hedefi belirlenmiştir.

Litvanya inşaat sektörünün 2026–2029 döneminde ise yıllık ortalama yüzde 4,2 oranında büyümesi beklenmektedir; bu büyüme yenilenebilir enerji ve ulaştırma altyapısı projelerindeki yatırımlar ile Avrupa Komisyonu'ndan çeşitli kamu ve özel sektör projeleri için sağlanan fonlarla desteklenmektedir. Maliye Bakanlığı'na göre AB, "Yeni Nesil Litvanya" planı kapsamında bu yıl 2,5 milyar euro kaynak aktarmayı planlamakta; 2021–2027 Yatırım Programı altında ise yaklaşık 6 milyar euro AB fonu Litvanya'ya tahsis edilecektir.

Diğer taraftan Avrupa Yatırım Bankası (EIB), Belarus sınırına 35 kilometre mesafedeki Rüdinkai askeri tesisinin inşaatı için 540 milyon euroluk kredi onaylamıştır. İnşaatı 2026'da başlaması beklenen proje; 170 hektar alan, 11 kilometre yol, yaklaşık 150 bina ile tıbbi tesisler, konut birimleri, eğitim alanları, depolar, hangarlar ve pist içermektedir. Bu proje, yapısal çelik, inşaat donatısı ve metal çatı bileşenlerine yönelik doğrudan talep oluşturmaktadır. Ayrıca Litvanya, 2026–2030 döneminde savunma harcamalarını GSYİH'nin yüzde 5–6 düzeyine çıkarmayı planlayarak NATO üyeleri arasında en yüksek harcama oranına ulaşmayı hedeflemektedir. Kasım 2024'te Rheinmetall, Litvanya'da 155 mm topçu mühimmatı üretimine yönelik fabrikanın inşaatına başlamıştır; 180 milyon euro yatırım içeren tesis 2026 ortasında faaliyete geçecektir.

Ayrıca, AB Endüstriyel Hızlandırıcı Yasası (IAA), binalarda, altyapıda ve ulaştırma projelerinde kullanılan çeliğin en az yüzde 25'inin düşük karbonlu olmasını kamu alımlarında zorunlu kılmaktadır; yabancı menşeli çelik de bu orana dahil edilebilmektedir. Dolayısıyla Litvan ithalatçılar, özellikle kamu alımlarına katılan firmalar, 2026–2027 itibarıyla hem CBAM hem de IAA gereği tedarikçilerinden doğrulanmış gömülü emisyon verisi talep etmeye başlayacaktır. Türk çelik üreticilerinin bu sürece erkenden hazırlanması doğrudan rekabetsel avantaj sağlayacaktır.

8. Sektörde Vergiler, Geri Ödeme ve Devlet Destekleri

Türkiye'den demir-çelik ithalatında, 1996 AKÇT-Türkiye STA'sı çerçevesinde ve EUR.1 ile birlikte Türkiye menşeli ispatı yapıldığında AB gümrük tarifesi sıfırdır. Safeguard kota dışına düşen ithalat için halihazırda yüzde 25 ek vergi uygulanmakta; 1 Temmuz 2026 itibarıyla yürürlüğe girecek yeni düzenlemede bu oran yüzde 50'ye yükseltilecektir.

Standart KDV oranı yüzde 21 seviyesindedir. Demir-çelik ürünleri standart KDV kapsamında değerlendirilmektedir. İnşaat hizmetleri ise yerel KDV tersten uygulama (reverse charge) mekanizmasına tabidir.

1 Ocak 2026 itibarıyla Litvanya'da kurumlar vergisi oranı yüzde 16'dan yüzde 17'ye yükseltilmiş; küçük işletmelere (yıllık cirosu 300.000 euroyu aşmayan) uygulanan indirimli oran ise yüzde 6'dan yüzde 7'ye çıkarılmıştır. Buna karşın makine, ekipman, yazılım ve ticari araçlar için tam satın alma maliyetinin ilk yılda doğrudan gider yazılmasına imkân tanıyan hızlandırılmış amortismanla dayalı yatırım teşviki getirilmiş ve yeni kurulan şirketlerin cirosu 300 bin Euro seviyesini aşmadığı takdirde 2 yıl boyunca kurumlar vergisinden muaf olması sağlanmıştır.

Büyük yatırım projesi anlaşması imzalayan şirketler, söz konusu projeden elde edilen gelir üzerinden 20 yıla kadar kurumlar vergisinden muaf tutulabilmektedir. Bunun yanı sıra bu şirketler, hızlandırılmış izin-lisans ve azaltılmış bürokratik prosedürleri kapsayan "yeşil koridor" desteklerinden de yararlanabilmektedir.

Serbest Ekonomik Bölge (SEB)'de yatırım yapan şirketler ilk 10 vergi döneminde kurumlar vergisinden tam muaf olmakta; sonraki 6 dönemde ise standart oranın yüzde 50'sine tabi tutulmaktadır.

9. Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Önceki bölümlerde bahsedildiği üzere Nisan 2026'da AB Parlamentosu ve Konsey arasında anlaşma sağlanan yeni safeguard düzenlemesi, tarife kotası tükendiğinde yüzde 50 oranında tek tip gümrük vergisi uygulanmasını öngörmektedir. Ayrıca çelik ürünlerinin ithalinde, çeliğin ilk kez sıvı olarak üretildiği "eriyik ve döküm" ülkesinin beyan edilmesi zorunlu hale gelecektir. Düzenlemenin 1 Temmuz 2026'da yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Kota sıkıştırması açısından bakıldığında, yeni düzenlemede AB Konseyi yıllık tarife dışı kota hacmini 2024 düzeyine kıyasla yaklaşık yüzde 47 azaltarak 18,3 milyon tona indirmiştir. Kotalar çeyreklik bazda yönetilecek; bir çeyrekte kullanılmayan kotalar sonraki çeyreğe aktarılmayacaktır. "Eriyik ve Döküm" şartı 1 Ekim 2026 itibarıyla uygulamaya girecektir.

Ayrıca CBAM, üçüncü ülke üreticileri için doğrudan bir yükümlülük oluşturmasa da AB'li alıcılar açısından CBAM beyan yükümlülüğünü ortaya çıkarmaktadır. Türk üreticilerinden doğrulanmış emisyon verisi sağlayamayanlar, alıcıyı dezavantajlı varsayılan değerlere başvurmak zorunda bırakacak; bu durum fiilen ticaret önleyici bir etki yaratacaktır.

Aynı şekilde önceki bölümlerde ele alındığı üzere, tedarik zincirinin tamamında Rus menşeli girdi bulunmadığının belgelenmesi zorunluluğu ek idari yük ve Türk üreticilerinin tedarikçilerden sağlanması gereken kapsamlı döküman yükümlülüğü doğurmaktadır.

Son olarak AB uyumlaştırılmış çelik standartlarına (EN 10025, EN 10210 vb.) uygunluğun belgelenmesi ve CE işaretlemesinin alınması gerekmektedir.

10. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Litvanya inşaat sektörünün 2026 yılında reel bazda yüzde 4,5 büyümesi ve 2027–2030 döneminde de ortalama yüzde 4,2'lik büyüme trendini sürdürmesi beklenmektedir. Bu büyüme, yapısal çelik, inşaat donatısı ve boru ürünlerine yönelik sürekli talep anlamına gelmektedir.

EIB finansmanı ile desteklenen Rūdninkai askeri üssü projesi gibi mega projeler ve Rheinmetall'in Litvanya'daki 180 milyon euroluk fabrika yatırımı yapısal çelik ve savunma sanayiine yönelik demir-çelik ürünleri için birincil talep kaynaklarını oluşturmaktadır. Türkiye ve Litvanya'nın NATO müttefikliğinin, savunma tesislerine doğrudan çelik tedarikini kolaylaştırabilecek diplomatik bir avantaj sunduğu değerlendirilmektedir.

Ayrıca, 2021–2027 dönemi için Litvanya'ya tahsis edilen yaklaşık 6 milyar euro AB yatırım programı fonları inşaat sektörüne doğrudan katkı sağlamaktadır. Bu kaynaktan beslenen kamu ihalelerinin yakından izlenmesi, Türk ihracatçılar için sistematik iş geliştirme fırsatları sunmaktadır.

Öte yandan devam eden savaş koşulları nedeniyle Ukrayna'nın çelik ihracat kapasitesi kesintilere uğramaktadır. Türkiye'nin güvenilir, yüksek hacimli ve tutarlı kalitede çelik tedarikçisi konumu Baltık pazarında belirgin bir rekabet avantajı sağlamaktadır.

Son olarak Türk çeliği, Avrupa'nın büyük üreticileriyle kıyaslandığında fiyat avantajını korumaktadır. Yüksek enerji maliyetleri ve karbon vergilerinin Batı Avrupa çelik üretimini baskılamasıyla birlikte bu fiyat rekabet gücü daha da anlam kazanmaktadır.

11. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Safeguard kota hacminin yaklaşık yüzde 47 oranında azaltılması ve kota üstü verginin yüzde 25'ten yüzde 50'ye çıkarılması, Türk ihracatçılar için hem pazar erişimini hem de fiyat rekabet gücünü ciddi biçimde zedeleme potansiyeli taşımaktadır.

Ukrayna'nın yeni safeguard çerçevesinde tercihli muamele görmesi ya da kota muafiyeti elde etmesi halinde, özellikle AB'nin Ukrayna'yı yeniden yapılanma sürecinde desteklemesi bağlamında bu durum Türkiye ile doğrudan rekabete yol açacaktır.

Türk çelik üreticilerinin bir bölümü çeşitli ülkelerden yarı mamul temin etmektedir. Yeni kural, her bir ürünün eriyik ve döküm ülkesinin beyan edilmesini zorunlu kılmakta; bu durum hem idari hem de maliyet boyutunda ek yük oluşturmaktadır.

Türkiye'nin AB ETS karbon fiyatı düzeyine erişilmeden önce tam CBAM uyumunun devreye girmesiyle birlikte, Türk ihracatçılar söz konusu karbon maliyet farkını alıcılara yansıtmak durumunda kalacak; bu da rekabet gücünü doğrudan etkileyecektir.

Maliyetli uzak güzergah gerektirdiğinden dezavantajlı olsa da Hindistan ve Çin'in AB safeguard anlaşmazlıklarının çözümüne bağlı olarak daha uyumlu fiyat politikaları benimsemesi söz konusu

olabilir. Bölgesel rakipler olarak ise Polonya ve Çek Cumhuriyeti, Litvan alıcılar için yakın AB içi alternatifler sunmaktadır.

Son olarak AB ile Hindistan, 27 Ocak 2026 tarihinde hem tarafın bugüne kadar imzaladığı en büyük ticaret anlaşması niteliğindeki tarihi STA'yı tamamlamıştır. Bu gelişme, Türk çelik ihracatçıları açısından çok boyutlu bir risk unsuru oluşturmaktadır. Anlaşmanın çelik ticaretine yansımaları ancak orta vadede somutlaşacaktır; zira STA'nın yürürlüğe girmesi için Avrupa Parlamentosu'nun onayı, AB Konseyi'nin kararı ve Hindistan'ın iç onay sürecinin tamamlanması gerekmektedir. Benzer süreçlere bakıldığında fiilî imzanın yaklaşık 6 ay, tam yürürlüğün ise birkaç yıl alabileceği değerlendirilmektedir. Hindistan'ın 2024 yılında AB'ye yaklaşık 3,71 milyon ton çelik ihraç ettiği ve bu rakamın toplam çelik ihracatının yüzde 45'ini oluşturduğu ve STA kapsamında belirli bir takvimde %22'leri bulan gümrük vergilerinin bir takvim çerçevesinde sıfırlanacağı göz önünde bulundurulduğunda, durum daha net anlaşılmaktadır. Bununla birlikte AB'nin kota hacmini yüzde 47 oranında azaltması ve kota üstü vergiyi yüzde 50'ye çıkarması, CBAM rejimi ile birlikte değerlendirildiğinde Hint çeliğinin AB pazarına ulaşması açısından da engeller bulunduğu anlamına gelmektedir, nitekim STA düzenlemeleri safeguard önlemlerini kapsamamaktadır. Öte yandan, orta-uzun vadede Hint firmaların CBAM yükümlülüklerine adapte olması ve elektrikli ark ocaklarını yaygınlaştırması durumunda ülkemiz firmalarıyla daha sıkı rekabet edeceği değerlendirilmektedir.

12. Demir-Çelik Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Ürün ve Belgelendirme Hazırlığı: EN 10204 Tıp 3.1 MTC düzenleyebilir üretim kapasitesi tescil ettirilmeli, CBAM için tesis bazında doğrulanmış gömülü emisyon ölçümüne geçilmeli, Rusya menşeli girdi bulunmadığını kanıtlayan tedarik zinciri izlenebilirlik belgesi oluşturulmalı ve inşaat çeliği ürünleri için CE işaretlemesi ve Performans Beyanı (DoP) alınmalıdır.

Pazar Konumlandırması: Yalnızca fiyat üzerinden rekabet edilmemelidir. Güvenilir teslimat, teknik uyum, sürekli stok mevcudiyeti ve satış sonrası teknik destek gibi faktörler satın alma kararlarını çoğunlukla fiyattan daha belirleyici şekilde etkilemektedir. Vilnius veya Klaipėda'da bir depo veya servis merkezi kurulması ya da kiralanması ciddi bir rekabet avantajı yaratacaktır; zira "AB bazlı stok" algısı, alıcıların tedarik güvencesine ilişkin kaygılarını büyük ölçüde gidermektedir.

Kota Yönetimi ve Safeguard Takibi: Kota tükenme tarihleri TARIC ve AB Komisyonu'nun Access2Markets sistemi üzerinden haftalık olarak izlenmeli ve kota dönemi başlangıcında öne çekilen sevkiyatlarla (front-loading) kota avantajından etkin biçimde yararlanılmalıdır.

Dijital Görünürlük: Baltıklara yönelik demir-çelik alım-satım platformu konumunda olan "<https://mysteelmart.com/>" gibi websitelerine yaptırılmalı, teknik dokümanlar İngilizce ve Litvanca olarak hazırlanmalı ve LinkedIn kurumsal sayfası etkin biçimde yönetilmelidir.

Birebir kontaklar: RESTA 2026 ve Balttechnika 2026 fuarlarına katılım planlanmalı, Litvanya İnşaatçılar Birliği ve LINPRA ile resmi bağlantı kurulmalı, Litvan distribütör veya acentelerle ortaklık tesis edilmelidir.

13. Genel Değerlendirme

Türkiye'nin Litvanya'ya demir-çelik ihracatı hem kayda değer potansiyel hem de ciddi yapısal zorluklar barındırmaktadır. Litvanya ekonomisinin 2026 yılında %2,5 büyümesi, inşaat sektörünün ise 2027-2030 döneminde %4,2 büyümesi beklenmektedir, inşaat sektöründeki bu büyüme altyapı, savunma sanayii ve konut dışı yatırımlarla desteklenecektir.

1996 AKÇT-Türkiye STA'sı çerçevesinde sıfır gümrük vergisi, güvenilir büyük hacimli tedarikçi konumu, coğrafi yakınlık, sağlam lojistik bağlantılar, Gümrük Birliği anlaşması dolayısıyla ülkemiz mevzuat altyapısının AB ile uyumlaştırılıyor olması ve elektrikli ark ocaklarının ülkemizdeki yaygınlığı dolayısıyla düşük karbonlu üretim gibi unsurlar ülkemiz firmalarının AB ve Litvanya pazarındaki avantajları olarak öne çıkmaktadır.

Diğer taraftan AB'nin yeni safeguard rejiminin kota hacmini yarı yarıya azaltacağı ve kota dışı vergiyi ikiye katlayacağı; CBAM uyum maliyetlerinin tedarikçilerimizi dezavantajlı konuma düşürebileceği; Rusya menşeli hammadde ve yarı mamul kullanılmadığının kanıtlanmasına yönelik belgelerin ek idari ve teknik yük oluşturduğu ve hem AB içi büyük üreticilerle hem de bölgedeki diğer tedarikçilerle rekabet edilmesi gerektiği unutulmamalıdır.

Son olarak Litvanya pazarı, yalnızca fiyat stratejisiyle değil, güvenilir tedarikçi konumlandırmasıyla başarıyla işlenebilecek bir pazardır. Kazanım, belgelendirme altyapısının kalitesiyle, tedarik güvencesiyle ve emisyon şeffaflığıyla sağlanacaktır. 1 Temmuz 2026 sonrasındaki safeguard sıkışması Türk ihracatçılar için hem bir uyarı hem de bir fırsattır: Rakiplerinden önce uyum tamamlayan, kota dönemlerini doğru planlayan ve yeşil çelik sürecine adım atan firmalar, uzun vadeli alıcı ilişkileri inşa ederek bölgede kalıcı bir rekabet üstünlüğü elde edebilecektir.

14. Yararlı Adresler ve Kaynakça

- Litvanya Kamu Alımları Platformu: <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/>
- Litvanya resmi ticaret sicili: <https://rekvizitai.vz.lt/en/>
- Litvanya ihracatçı firmalar listesi: <https://b2lithuania.com/>
- Letonya resmi ticaret sicili: <https://info.ur.gov.lv/#/data-search>
- Estonya resmi ticaret sicili: <https://ariregister.rik.ee/eng>
- Türk-Litvan Ticaret Odası: <https://tlcc.lt/>
- Türk-Leton Ticaret Odası: <https://lvttcc.org/>
- Baltık ülkelerine Türkiye'den lojistik hizmeti veren firmalar: <https://www.und.org.tr/uyelerimiz>
- Invest Lithuania: investlithuania.com
- Litvanya Mühendislik ve Teknoloji Sanayi Birliği LINPRA: <https://linpra.lt/en/>
- Litvanya Müteahhitler Birliği: <https://www.statybininkai.lt/en/>
- EUROFER (Avrupa Çelik Birliği): eurofer.eu
- Worldsteel Association: worldsteel.org
- SteelOrbis (piyasa haberleri ve fiyatlar): steelorbis.com
- My Steel Market (Baltık çelik B2B platformu): mysteelmkt.com
- LITEXPO Fuar Merkezi: litexpo.lt
- Klaipėda Devlet Deniz Limanı: portofklaipeda.lt
- PwC Worldwide Tax Summaries – Litvanya: taxsummaries.pwc.com/lithuania
- KPMG Litvanya TaxCard: kpmg.com/lt/lt/izvalgos/mokesciu-atmintine.html
- Grant Thornton Baltic Vergi Güncellemeleri: grantthornton.lt